

29 maart 2022

Geacht Kamerlid,

Aanstaande donderdag voert u een debat over tal van onderwerpen die betrekking hebben op het langer thuis wonen. De vergrijzing is nu al gaande en komt in 2025 serieus op gang. In 2040 zijn er twee keer zoveel 75-plussers als nu. Ook zal het aantal mensen met dementie verdubbelen en het aantal alleenstaande ouderen sterk toenemen. Dat vraagt om actie op het gebied van wonen, zorg én welzijn. Vergrijzing schreeuwt om integrale oplossingen wonen en zorg. KBO-Brabant, zelfstandige vereniging van 120.000 senioren, dringt aan op:

Taakstellende afspraken over de woonzorgopgave Taskforce Wonen en Zorg. Weg met de vrijblijvendheid!

De bestuurlijke afspraken van VNG, ActiZ, ZN, Aedes, ministeries van VWS en BZK zijn té vrijblijvend. De doelstelling is dat er voor ouderen in 2026 40.000 nultredenwoningen bijkomen, 20.000 geclusterde woningen en dat er 25.000 verpleeghuisplekken beschikbaar gesteld zijn. Deze aantallen moeten tot 2031 meer dan verdubbelen. Volgens minister Helder kunnen we de groei van 25.000 verpleeghuisplekken die we in deze regeerperiode nodig hebben niet op dezelfde manier vormgeven, omdat we daar de medewerkers niet voor hebben.

Dit is een uitermate zorgwekkende ontwikkeling, met name voor ouderen met een smalle beurs. Zij komen op een lange wachtlijst te staan, blijven thuis wonen in een niet passende woning en in de thuiszorg is er eveneens een capaciteitsprobleem. Het leed achter de voordeur is niet te overzien. Mensen die het kunnen betalen hebben meer mogelijkheden om het zelf in te vullen. Vanuit dit besef zijn wij in Brabant al enige tijd bezig met de versterking van sociale netwerken, het tot stand brengen van voorzorgcirkels, het stimuleren van bewonersinitiatieven om gezamenlijk te wonen, bewustwordingscampagne zodat senioren zelf de regie gaan nemen en anticiperen op hun woon- en zorgtoekomst. Dit is de Brabantse aanpak!

In hetzelfde akkoord van de Taskforce Wonen en Zorg is aangegeven dat alle gemeenten eind 2021 concrete prestatieafspraken moeten hebben gemaakt met woningcorporaties, zorgorganisaties en seniorenorganisaties. Uit inventarisatie van Zorgkantoren in Noord-Brabant blijkt dat prestatieafspraken tussen deze partijen nergens in Noord-Brabant zijn gerealiseerd, noch zijn vertaald in uitvoeringsprogramma's.

- Wij pleiten nadrukkelijk voor een verplichtend karakter voor woonzorgvisies met prestatieafspraken. Dit geldt ook voor het aantal (passende) woningen voor ouderen die de komende tien jaar worden gerealiseerd.

Gebruik bij aanpak eenzaamheid de expertise van ouderen zelf. Peer coaching is de oplossing!

Bestrijd eenzaamheid door peer coaching en maak bezuinigingen op buurthuizen ongedaan. Ouderen waren eenzamer en bewogen minder tijdens de coronapandemie. Uit een rapport van het Nivel bleek dat de eenzaamheid onder thuiswonende ouderen steeg. De maatschappelijke participatie van ouderen, waaronder sporten en bewegen, is afgenomen. Vooral ouderen die eenzaam zijn, bewegen minder. Ouderen met een lichamelijke beperking rapporteren doorgaans meer eenzaamheid dan ouderen in het algemeen. Merkwaardig omdat jaarlijks honderden projecten en campagnes bedacht worden om eenzame ouderen te bereiken. Vaak treffen deze nauwelijks doel omdat ze, onbedoeld, over de hoofden van de doelgroep heen gaan. Ons advies is om beweeg- en ontmoetingsactiviteiten áltijd door ouderen zelf op te laten zetten. De 280 aangesloten seniorenverenigingen van KBO-Brabant hebben tal van beweeg- en ontmoetingsgroepen zonder dat hierbij een zorgverlener betrokken is. Uit onderzoek blijkt dat ze zeer effectief

zijn. Wetende dat fysiotherapie voor ouderen een groot beslag legt op de zorgverzekeringen, valt hier echt winst te behalen in financieel en kwalitatief opzicht. Maar dan moet er natuurlijk niet worden bezuinigd op buurthuizen, zoals thans alom het geval is. Thuiswonende ouderen moeten elkaar kunnen ontmoeten, en daarin spelen laagdrempelige buurt- en dorps huizen een essentiële rol. Mits goed aangepakt, zijn het krachthonken voor bottom-up innovatie van, voor en door ouderen zelf.

- Faciliteer het principe 'van, voor en door senioren' in plaats van een veelvoud van de beschikbare financiële middelen te steken in kennisinstututen en onderzoeksrapporten en maak de bezuinigingen op buurthuizen zo snel mogelijk ongedaan. Liever nog: investeer daar meer in!

Wij hopen dat u deze overwegingen bij het debat wilt betrekken.